

Nr 9.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående upplåtande av lägenheter från förra kronofogdebostället Väderstad nr 5 i Östergötlands län; given Stockholms slott den 13 december 1912.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att tre till förra kronofogdebostället $\frac{3}{4}$ mantal Väderstad nr 5 i Väderstads socken av Östergötlands län hörande lägenheter må, var och en med i statsrådsprotokollet tillstyrkt område, från egendomen upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egnahemslägenheter från vissa kronoegendommar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser med förbehåll om skyldighet för köpare av lägenheten Väders att låta änkan Helga Emanuelsson under sin livstid hava henne tillhöriga byggnader kvarstående å lägenheten mot en gottgörelse till lägenhetsägaren av 10 kronor för år.

De till ärendet hörande handlingar och karta skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 december 1912.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Petersson, anförde:

Vid en den 22 augusti 1911 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1914 av förra kronofogdebostället $\frac{3}{4}$ mantal Väderstad nr 5 i Väderstads socken av Östergötlands län, vilken egendom lämnar mer än 600 kronor i årligt arrende, hava uppskattningsmännen väckt förslag om försäljning av tre lägenheter från egendomen.

Med anledning härav har domänstyrelsen med underdånig skrivelse den 9 februari 1912 underställt det väckta förslaget Kungl. Maj:ts nådiga prövning och därvid överlämnat instrumentet över berörda uppskattningsförrättning samt övriga till ärendet hörande handlingar, däribland en av extra lantmätaren J. Stånggren år 1910 upprättad karta över egendomen med tillhörande beskrivning.

Av handlingarna inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 0.2 mil från Väderstads järnvägsstation och 1.4 mil från Skeninge, innehåller en sammanlagd areal av 52 hektar 27.3 ar.

Å egendomen finnas följande med innehavarna tillhöriga byggnader försedda lägenheter, nämligen en benämnd Vädery, som innehaves av jordbruksarbetaren Valfrid Gustafsson, en benämnd Svanberget, som innehaves av jordbruksarbetaren Karl Gustafsson, och en benämnd Ekeberg, som innehaves av jordbruksarbetaren Johan Karlsson. Avståndet till huvudgården är från de två förstnämnda lägenheterna omkring 300 meter och från den sistnämnda omkring 1 kilometer.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att dessa tre lägenheter skulle till sina respektive innehavare, vilka samtliga vore skötsamma personer, försäljas, Vädery med det område, som å förberörda karta motsvarar ägofigurerna nr 14, 14 a, 14 b, 16 a, 17—20 med en sammanlagd areal av 59.7 ar, därav 38.5 ar tomt och åker, 17.8 ar avrösningsjord samt 3.4 ar impediment; Svanberget med det område, som omfattar å kartan ägofigurerna nr 15 och 16 med en sammanlagd areal av 52.9 ar, därav 27.9 ar tomt och åker och 25 ar avrösningsjord, samt Ekeberg med det område, som omfattar å kartan ägofigurerna nr 24, 24 a, 25 och 26 med en areal av 77.2 ar, därav 64.7 ar tomt och åker, 8 ar äng och 4.5 ar avrösningsjord.

Lägenheterna hava åsatts följande saluvärden: Vädery 230 kronor, Svanberget 190 kronor och Ekeberg 410 kronor.

Vid försäljning av lägenheten Vädery borde enligt uppskattningsmännens åsikt 70-åriga änkan Helga Emanuelsson, vilken ägde några å lägenheten befintliga byggnader, förbehållas rätt att under sin livstid hava dessa byggnader kvarstående mot samma avgäld som hittills eller 10 kronor för år. Änkan Emanuelssons son Ernst Em. Gustafsson hade visserligen anmält sig vilja inlösa den tomt, varå byggnaderna äro belägna, men då desamma vore mycket förfallna samt Gustafsson enligt uppgift mindre exemplarisk, hade uppskattningsmännen ansett sig ej kunna förorda särskild avsöndring av denna tomt.

Därest ifrågavarande tre lägenheter icke komme att försäljas, hava de åsatts följande arrendevärden: Vädery 12 kronor, Svanberget 10 kronor och Ekeberg 22 kronor.

Då någon vidare framställning om förvärvande av eget hem vid Väderstad ej skett och då ej heller någon ytterligare del av egendomen ansetts därtill lämplig, hade uppskattningsmännen ej föreslagit någon vidare avsöndring.

Varken Kungl. Maj:ts befallningshavande eller domänstyrelsen har haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

För egen del har jag icke annat att anmärka mot förslaget än att dels till lägenheten Väders bör läggas jämväl ägofiguren nr 18 a, innehållande 30 kvadratmeter impediment, varigenom lägenhetens hela areal uppgår till 60 ar, dels ock, då enligt beskrivningen till Stånggrens karta under ägofiguren nr 24 upptagits utom 55.3 ar åker jämväl 40 kvadratmeter impediment, vilka av uppskattningsmännen ej medräknats, lägenheten Ekebergs areal rätteligen bör utgöra 77.6 ar. Denna tillökning i arealerna kan emellertid icke inverka på lägenheternas saluvärden.

Åberopande vad sålunda i ärendet förekommit hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen medgiva,

att ifrågavarande tre lägenheter må, var och en med av mig tillstyrkt område, från egendomen upplåtas enligt nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärva egna hemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i nådiga brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen av berörda grunder meddelade närmare bestämmelser med förbehåll om skyldighet för köpare av lägenheten Väders att låta änkan Helga Emanuelsson under sin livstid hava henne tillhöriga byggnader kvarstående å lägenheten mot en gottgörelse till lägenhetsägaren av 10 kronor för år.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen avlåtas.

Ur protokollet:
Curt Rohlieb.